

Definitief

Veilige School

**Protocol Internetgebruik en Social Media
Leerlingen**

ONDERHOUDSPERSPECTIEF:

Auteur van het document	:	Werkgroep Informatieveiligheid en Privacy
Eigenaar van het document	:	Kennisteam de Veilige School (College van Bestuur)
Vastgesteld op	:	Juni 2019
Bijgesteld op	:	
Vastgesteld door	:	Kennisteam de Veilige School
Onderhoud is belegd bij	:	Werkgroep Informatieveiligheid en Privacy
Onderhoudscyclus	:	5-jarig

Inleiding

Social media spelen een belangrijke rol in het leven van leerlingen. Onder het gebruik van sociale media verstaan wij programma's waarmee online informatie kan worden opgezocht, gedeeld en gepresenteerd. Denk bijvoorbeeld aan Whatsapp, Facebook, Twitter, Instagram, YouTube, Snapchat, maar ook alle (nieuwe) hiermee vergelijkbare programma's en apps zoals Padlet, klasbord et cetera.

Social media heeft invloed op het gedrag van leerlingen binnen en buiten de school. Leerlingen zetten social media in om contact te houden met vrienden, te experimenteren en grenzen te verleggen. In bepaalde gevallen is social media een hulpmiddel voor leerlingen met een specifieke onderwijs- en of ondersteuningsvraag.

Sociale media brengen ook risico's met zich mee, zoals (online)pesten, digitaal kinderlokken (grooming) en het ongewild delen van foto's (sexting) of andere persoonsgegevens voor bijvoorbeeld identiteitsfraude.

Aandacht voor het gebruik van social media is een must voor de ontwikkeling van een goed (online) burgerschap en daarom structureel onderdeel van het onderwijsaanbod op de scholen van De Onderwijsspecialisten.

Met dit protocol kan het gesprek op school, in de klas maar ook thuis gevoerd worden over wat wel kan op social media (en wat niet). De afspraken zijn van toepassing op alle leerlingen van De Onderwijsspecialisten en geldt voor het gebruik van mobiele telefoons en social media op school, in de klas en op stage.

Met deze afspraken hopen De Onderwijsspecialisten tevens bij te dragen aan een veilig gebruik van social media door leerlingen buiten de schoolcontext.

Afspraken bij het gebruik van internet en sociale media

1. Dit protocol is van toepassing op alle leerlingen van De Onderwijsspecialisten.
2. Bij De Onderwijsspecialisten behandelen wij elkaar netjes en met respect, en laten iedereen in zijn waarde. Daarom pesten, kwetsen, stalken, bedreigen, en beschadigen we elkaar niet, en maken we elkaar niet zwart.
3. Iedereen is verantwoordelijk voor wat hij zelf plaatst op sociale media. Als er sprake is van ongewenst online gedrag¹ zal de school maatregelen nemen.
4. Bij de Onderwijsspecialisten loggen wij altijd uit op een computer of op social media als we weglopen of klaar zijn met werken.

¹ Ongewenst online gedrag

Bij ongewenst online gedrag via internet en sociale media gaat het om bijvoorbeeld:

- Ruzies (of het filmen daarvan), bedreigen, pesten en buitensluiten.
- Het verspreiden via ongewenst beeldmateriaal zoals naaktfoto's. [Zie strafbaar online gedrag.](#)
- Het schaden van de reputatie van leerlingen door plaatsen en verspreiden van ongewenste informatie (bijvoorbeeld Bangalijsen, bezemen)
- Hacken van accounts van leerlingen.
- Cyberbaiting, het online pesten, bedreigen en voor schut zetten van onderwijspersoneel.

5. Als er sprake is van ongewenst online gedrag bij het doorsturen (*forwarden*) en herplaatsen (*retweeten*) van berichten en foto's op social media zal de school ook maatregelen nemen.
6. Bij De Onderwijsspecialisten hebben wij respect voor de school, de leraar, de leerling en ander personeel. We zetten we geen negatieve teksten over personen of de school op social media.
7. Bij De Onderwijsspecialisten helpen wij elkaar om goed en verstandig met social media om te gaan. Je spreekt elkaar aan op ongewenst online gedrag. Als dat niet lukt of je vindt het spannend, dan vraag je hulp aan je leraar of mentor.
8. De ouders² en de leraar moeten vooraf toestemming geven om een mobiele telefoon en social media in de les te gebruiken.
9. We respecteren elkaars privacy. Als je gebruik maakt van internet en social media verspreid je geen informatie, foto's of video's over anderen, als zij daar geen toestemming voor hebben gegeven. Ook niet als zij daar negatieve gevolgen van kunnen ondervinden.
10. Internet en social media worden alleen gebruikt voor acceptabele doeleinden. Het is daarom niet toegestaan om op school:
  - a. sites te bezoeken of informatie te downloaden en te verspreiden die pornografisch, racistisch, discriminerend, beledigend of aanstootgevend zijn;
  - b. systemen te hacken en jezelf ongeoorloofd toegang te verlenen tot niet-openbare sites of programma's;
  - c. informatie, foto's of video's te delen waarvan duidelijk is dat die niet bedoeld zijn om verder te verspreiden. Bijvoorbeeld wachtwoorden;
  - d. verzonden berichten te versturen of een fictieve naam te gebruiken als afzender;
  - e. iemand lastig te vallen, te achtervolgen, te beledigen of aan te vallen (flamen).Als je weet of hoort dat een van de voorgaande punten hebben plaatsgevonden meld je dat aan je leraar of mentor.
11. De Onderwijsspecialisten verzorgen voor alle leerlingen een netwerk voor internet. Het gebruik van dit (draadloze) netwerk mag niet leiden tot vermindering van de kwaliteit van dit netwerk, schade aan personen veroorzaken of schade aan de school of De Onderwijsspecialisten veroorzaken. Het hacken, het bewust verspreiden van virussen en malware en overmatig downloaden of overbelasten van het netwerk is verboden. Zie ook het protocol responsible disclosure leerlingen.
12. Leerlingen en medewerkers van De Onderwijsspecialisten worden niet met elkaar 'vriend' op sociale media, tenzij het gaat om een door de medewerkers gebruikt professioneel account (waar geen persoonlijke informatie over de medewerker is geplaatst).

² Vanaf 16 jaar moet de leerling zelf ook toestemming geven. Is er twijfel over de bekwaamheid van een leerling om te kunnen tekenen? Dan kun je de schoolpsycholoog/orthopedagoog op school raadplegen. Zij kunnen de ontwikkelingsleeftijd van een leerling beoordelen en kunnen daarmee aangeven of een leerling bekwaam is om te tekenen of niet.

13. Als er geconstateerd wordt dat de afspraken niet worden nageleefd, wordt dit eerst met de leerling besproken.

Bij een ernstige overtreding kan de directie van de school besluiten een maatregel op te leggen, die kan bestaan uit het in beslag nemen van de telefoon of andere devices onder schooltijd, het uitsluiten van toegang tot het netwerk van de school, het geven van een disciplinaire maatregel (straf) of in het uiterste geval het schorsen of verwijderen van de leerling van school.

Bij het opleggen van maatregelen wordt er altijd contact opgenomen met de ouders van de leerling. Daarnaast kan de directie contact opnemen met de politie indien er sprake is van een strafbaar feit.

Tips voor het gebruik van internet en social media

1. Zorg dat je weet hoe de social media werken voordat je ze gebruikt.
2. Zorg dat de privacy instellingen zijn ingesteld en je niet meer informatie deelt dan je wilt.
Alles wat wordt gecommuniceerd via internet en sociale media, blijft nog lang vindbaar! In sommige gevallen is het verwijderen van berichten en/of foto's onmogelijk.
3. Als je contact legt, iemand gaat volgen of 'vriend worden', is een bewuste keuze waar goed over nagedacht is. We weten wie de andere persoon is.
4. Gebruik tweestapsverificatie³ om je accounts te beveiligen.
5. Houd je wachtwoord en inlognamen geheim. Vertel ze aan niemand.
6. Gebruik een wachtzin als wachtwoord. Bijvoorbeeld *Grotesmurfzitopmijnbank*
Hoe langer je wachtwoord, hoe moeilijker deze te hacken is.
7. Denk goed na wat je online over jezelf vertelt. Stel jezelf de vraag: "Wil ik dat iedereen dit weet over mij en waarom?"
8. Denk goed na over welke foto's en video's je deelt. Stel jezelf de vraag: "Wil ik dat iedereen dit ziet van mij en waarom?"
9. Wil je niet dat andere berichten of foto's van jou delen? Geef dit aan in het bericht of bij de persoon.

³ Als je tweestapsverificatie instelt, voeg je een extra beveiligingslaag toe aan je e-mailaccount of clouddienst waardoor hackers aan je gebruikersnaam en wachtwoord alleen niet genoeg meer hebben.